

[Carsten Raft.]

raler, som ikke kan have den rigtige forståelse af tingene med den korte uddannelse, de har, men som skal vejledes af kompagnicheferne.

Jeg har kun talt med unge, der havde en positiv indstilling, og de syntes ikke rigtig, den positive indstilling blev modtaget. Jeg talte med en ung mand; han blev ved at bruge det udtryk: nej, hovedet skal nemlig først skæres af os! Han fastholdt det så energisk, at jeg forstod, der var nogen mening med det. Det, han mente, var, at individet skulle væk, det var den gammel-dags militære indstilling, at soldaterne skulle afindividualiseres og blive til numre, så var de tjenlige. Men det går ikke med møderne ungdom. Den rigtige behandling får de kun af folk, der længe har været i tjenesten, og som er klar over, hvad kravene er. Det kan kun gøres af liniens befalingsmænd, og selvom jeg ved, det er meget svært at klare det altsammen, nævner jeg dette ønske fra mandskabet til kompagnichefen om, at han lever sit liv med mandskabet og sørger for at pacificere skaren af underordnede, hvilket ofte er meget svært.

Det var et par bemærkninger af mere praktisk karakter og lidt om mit syn på, hvordan denne lov skal føres igennem.

Jeg tror, at hvis jeg tog et lille historisk tilbageblik, kunne jeg vist godt påvise, at det parti, jeg tilhører, og det parti, som det udgik af, gennem 100 år bogstaveligt talt har haft den indstilling, som nu rigsdagens store flertal er tilhænger af; jeg kunne, om jeg så må sige, notere en sejr eller et resultat. Det interesserer mig ikke det bitterste. Det var sikkert muligt, hvis jeg gik politiske debatter igennem, at jeg kunne finde den ene blomst efter den anden til en buket til mit parti, som har haft denne indstilling gennem de mange år. Jeg gider det ikke! Jeg siger, at der er en lede hos os ved, at vi fik ret på denne måde. Der er en lede hos os ved, at det nu igen er sådan, at vi skal til oprustning, og ved at det for tredje gang i vor generation er sådan, at der er stormagter, der forstyrrer arbejdsfreden og lykken her i landet. Men jeg siger alligevel, at det giver nu trods alt midt i denne deprimerende udvikling en tro på det hele og tro på dansk politik, at partier, der helt har været modstandere både i denne henseende og andre henseender, med kammeratskab, med fasthed og med tillid kan tage denne ordning og gennemføre den. Jeg betragter det som et meget betydeligt resultat i dansk politik.

Forsvarsministeren (Harald Petersen):

På dette fremskredne tidspunkt af døgnet skal jeg søge at fatte mig kortest muligt.

Jeg forstår på flertalspartierne bemærkninger, at alle de enkeltheder, der kan være at tale om endnu, må vi gemme til den udvalgsbehandling, der forestår, hvor visse rettelser, eventuelt også visse ændringer kan drøftes, men hvor man for de grundlæggende princippers vedkommende ikke vil starte på en frisk.

Jeg vil gerne takke de tre ordførere for flertalspartierne i kommissionen for de bemærkninger, de fremsatte, og til det ærede medlem hr. Rasmus Hansen vil jeg sige, at de spørgsmål, han nævnte, kan vi drøfte i det udvalg, der kommer. Jeg vil dog vedrørende spørgsmålet om den mobiliserede hærs størrelse udtale, at det, jeg har ønsket at fremhæve i fremsættelsestalen, stemmer nøje overens med de oplysninger, som har foreligget for kommissionen.

Med hensyn til spørgsmålet om den ekstraordinære bevilling på de 300 mill. kr. og dens hurtige udnyttelse er der ingen forbehold fra min side i retning af, at disse arbejder ikke skal fremskyndes så meget som overhovedet muligt og helst også bringes til udførelse i løbet af det kommende år.

Jeg vil derefter gøre et par bemærkninger til det ærede medlem hr. Johs. Christiansen.

I de noget filosofisk prægede vendinger, det ærede medlem bruger, kan jeg spore dog en vis udvikling i det radikale partis opfattelse i hvert fald i de sidste 45 år. I sin tid var Odenseprogrammet jo indskrænket til en grænsevagt og et søpoliti. Det bliver gentaget nu i den version, at man skal have en vis orden ved grænsen og i vore farvande, men dertil føjes der nu, at der er også internationale forpligtelser knyttet til De Forenede Nationers pagt og også til Atlantpagten. Begge disse pagter anerkender jo også det radikale parti må være grundlaget for vor udenrigspolitik og dermed også for vor forsvarspolitik.

Det ærede medlem hr. Johs. Christiansen advarede mig imod noget af det, jeg havde sagt i min fremsættelsestale, og mente at kunne fremføre historiens vidnesbyrd med hensyn til, hvad kaprustning, som han sagde, førte til, altså når man søgte at skabe en magtbalance der, hvor magtbalancen var forsvundet. Det ærede medlem mente, at denne udvikling kun kunne føre en vej hen, nemlig til krig. Der er jeg ikke enig med det ærede medlem. Efter min mening